

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4623200685
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2023:4623200685.2

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté deti: H. L., nar. XX.XX.XXXX, a H. L., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti matky: N. L., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, N., t. č. na neuvedenom mieste, zastúpená: JUDr. Marekom Šabíkom, advokátom so sídlom Moyzesova 585/2, Topoľčany, IČO: 53 831 357, a otca: T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, N., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10P/75/2023

I. z v e r u j e mal. H. L., nar. XX.XX.XXXX, a mal. H. L., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky N. L., rod. N., nar. XX.XX.XXXX,

II. z a k a z u j e styk otca T. L., nar. XX.XX.XXXX, s mal. H. L., nar. XX.XX.XXXX, a mal. H. L., nar. XX.XX.XXXX,

III. u k l a d á otcovi T. L., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť platiť výživné na mal. H. L., nar. XX.XX.XXXX, v sume 60 eur mesačne a na mal. H. L., nar. XX.XX.XXXX, v sume 60 eur mesačne, ktoré bude povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od vykonateľnosti tohto uznesenia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.03.2023 matka ako navrhovateľka žiadala rozviesť manželstvo a upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Konanie je vedené pod sp. zn. 10P/75/2023.

2. Spolu s návrhom na rozvod manželstva matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, zakáže styk otca s maloletými deťmi a uložil otcovi povinnosť platiť výživné vo výške 70 eur mesačne na mal. H. a vo výške 70 eur mesačne na maloletú H..

3. Uznesením č. k. 10P/75/2023-28 zo dňa 28.03.2023 súd vylúčil návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia na samostatné konanie. Veci bola pridelená spisová značka 10P/77/2023.

4. Matka návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že otec je tvrdý alkoholik, ktorý je takmer každý deň v stave tvrdej opitosti. Súčasne je agresívny, pričom táto agresia nezostáva len v rovine vulgárnych nadávok, ale pravidelne končí aj fyzickým napadnutím matky a ich maloletých detí.

Otec je závislý aj na hazardných hrách a pravidelne stávkuje v herniach a stávkových kanceláriách. Vo vzťahu k opakovaným fyzickým napadnutiam matky, resp. maloletých detí, je aktuálne napr. napadnutie maloletého H. otcom dňa 19.2.2023, kedy ten v opitosti zbil maloletého H. tak, že s ním musela ísť nasledujúci deň k lekárovi, pretože pre správanie otca nemala možnosť sa dostaviť na pohotovosť hneď večer v deň napadnutia (uvedené sa konštatuje aj v lekárskej správe). Diagnostikované zranenie bol hematóm o veľkosti cca 4x4 cm vo frontálnej oblasti vpravo. Agresívne správanie a napádanie otca zachytila matka aj na zvukových nahrávkach, na ktorých je počuť ako otec vulgárne nadáva maloletému a bije ho. Podľa informácií matky bol otec už aj liečený u psychiatria a mal by brať lieky. Tie však zo svojej vlastnej vôle vysadil a nič so svojim alkoholizmom a agresívnym správaním nerobí. Keďže otec pácha na navrhovateľke a maloletých deťoch domáce násilie, je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery tak, aby boli maloleté deti predbežne zverené do osobnej starostlivosti matky a aby bol otcovi zakázaný styk s maloletými deťmi. Matka v záujme ochrany seba a maloletých detí od 20.3.2023 opustila spoločnú domácnosť. Akýkoľvek styk otca s maloletými deťmi je pre deti nebezpečný. Maloleté deti sa otca boja a nechcú s ním tráviť žiaden čas. Čo sa týka príjmu navrhovateľky, tá je nemajetná čo preukazuje aj rozhodnutím CPP. Keďže otec si nijako neplní vyživovaciu povinnosť je nevyhnutné ju predbežne upraviť. Otec pracuje príležitostne na brigádach ako montážny pracovník. Výživné vo výške 70 eur na každé dieťa je vzhľadom na vykonávanie montážnych prác otcom primerané (až nízke) s prihliadnutím na priemernú výšku mzdy montážnikov v okrese M.. Podľa portálu platy.sk je totiž plat montážnika v rozmedzí od 791 do 1 584 eur. K návrhu matka priložila rozhodnutie CPP, fotografie opitosti a bezvedomia po opitosti otca, lekársku správu o napadnutí maloletého H., fotografiu zbitého maloletého H. a zvukové nahrávky agresívneho správania otca k maloletým deťom.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 360 ods. 2 CMP ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

15. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

16. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 367 ods. 1 - 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

23. Podľa § 36 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

24. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené. V súvislosti s potrebou dočasnej úpravy pomerov, súd konštatuje, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len predbežne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné vydať,

teda nalievavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, návrhu vyhovie.

25. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

26. Súd po preskúmaní návrhu navrhovateľky a priložených dôkazov, najmä s prihliadnutím na fotografie stavu opitosti a bezvedomia po opitosti otca, lekársku správu o napadnutí maloletého H. otcom zo dňa 20.02.2023, fotografiu zbitého maloletého H. a po vypočutí matkou predložených zvukových nahrávok, dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania. S priložených dôkazov vyplynulo, že vzťah otca k matke a maloletému H. je veľmi negatívny, správa sa voči nim spôsobom, ktorý podľa názoru súdu zakladá dôvodné podozrenie, že ním otec naplňa zákonné znaky trestného činu násilného charakteru, napríklad zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Vzhľadom na doteraz zistené skutočnosti a vykonané dôkazy súd nariadením neodkladného opatrenia rozhodol, že až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 10P/75/2023 zveruje maloletého H. a maloletú H. do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o deti aj doposiaľ riadne stará a zároveň otcovi zakázal stýkať sa s maloletými deťmi. Dočasný zákaz styku otca s maloletými deťmi je podľa názoru súdu v danom prípade nevyhnutný, nakoľko otec sa dopúšťa násilia na maloletom H. a agresívnym a vulgárnym spôsobom správa voči matke aj za prítomnosti maloletých detí, čo má na ne nepriaznivý dopad.

27. Súd si je samozrejme vedomý, že zákaz styku rodiča so svojimi deťmi je závažným zásahom do výkonu rodičovských práv a jeho uloženie je potrebné starostlivo zvážiť a mať opodstatnené preukázané, v danom prípade jeho opodstatnenosť mal za preukázanú.

28. Ide o dočasné opatrenie, ktoré však súd považuje za nevyhnutné nariadiť, aby sa predišlo prípadným ďalším negatívnym dopadom na psychický stav a zdravie maloletých detí. Záujmy maloletých detí prevyšujú právo otca na kontakt so svojimi deťmi, pričom súd upozorňuje, že ide len o dočasné opatrenie do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, v ktorom je potrebné vykonať dokazovanie za účelom úplného zistenia skutkového stavu.

29. V danom prípade súd považoval za potrebné v záujme ochrany práv maloletých detí a v snahe zabrániť ujme na ich zdraví, dočasne otcovi zakázať styk s nimi, aby sa tak predišlo ďalším, pre deti traumatizujúcim situáciám.

30. Vzhľadom na to, že konanie o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode nie je doposiaľ právoplatne skončené a v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú bude ešte prebiehať a otec sa na výžive svojich maloletých detí nepodieľa, súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti vyživovacej povinnosti je dôvodný. Preto uložil otcovi povinnosť, aby na maloleté deti platil výživné v nevyhnutnej miere, za ktorú súd považuje sumu 60 eur mesačne na každé maloleté dieťa, ktorú je otec s prihliadnutím na jeho potenciálny príjem schopný platiť s tým, že ho bude povinný platiť až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 10P/75/2023. Určená suma nevyhnutného výživného zároveň

podľa názoru súdu je postačujúca na pokrytie nevyhnutných nákladov na výživu maloletých detí, teda predovšetkým stravy, až do doby, pokým nebude o výživnom rozhodnuté rozsudkom vo veci samej.

31. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku).